

Rol van de preventieadviseur bij onderhoud

07 oktober 2010 Provinciaal Comité Vlaams Brabant

ir Werner Vancayseele, QSE manager

Voorstelling SPIE Belgium: activiteiten en markten

- **Integrator van multitechnische oplossingen en diensten**

- **Energie, elektriciteit, instrumentatie, werktuigkunde, industriële piping, automatisering, verkeersmanagement en klimaatregeling**

- **Markten:**
  - **Industrie**
  - **Infrastructuur**
  - **Tertiair**

Voorstelling SPIE Belgium: kerncijfers 2008

- **SPIE Belgium**
  - Omzet: 179 miljoen euro
  - Werknemers: 1220

- **SPIE groep (corporate)**
  - Omzet: 3750 miljoen euro
  - Werknemers: 29500

De economische logica

- De klant: beschikbaarheid installaties genereert inkomsten
  - -> prioriteit op onderhoudsplanung en integriteit installaties

- De contractor: prestaties technici genereren inkomsten
  - -> prioriteit op productiviteit (en dus beschikbaarheid en integriteit)

- Ongevallen en incidenten brengen beiden in gevaar -> objectieve bondgenootschap tussen klant en dienstverlener

Taken voor de preventieadviseur

- Wet werken met derden:
  - Uitwisselen van informatie over risico's
  - Overleg plegen/coördineren
  - Doorgeven instructies aan werknemers
  - Controle van toepassing ervan
- KB arbeidsmiddelen:
  - Bepalingen over onderhoudsinterventies (bij stilstand, loskoppelen energie, ..)
- AREI:
  - Buiten spanning (vitale 5)
  - BA4/BA5
- Wat te vaak wordt vergeten:
  - Erkennen en belonen werkt beter dan straffen (cfr ongeveer alle literatuur over veiligheidscultuur)
- Maar: een preventieadviseur kan niet overal tegelijk zijn
  - Een onderhoudstechnicus moet zo autonoom mogelijk zijn, ook op gebied van veiligheid

Verloop van (geplande) interventie

- **Identificatie:** installatie, werking, energiebronnen, preventiemaatregelen
- **Overleg:** informatie voor alle interne en externe betrokkenen, planning, risico's
- **Uitschakelen:** afbakenen, waarschuwen, afsluiten alle energiebronnen
- **Neutraliseren:** aflaten, reinigen, blokkeren
- **Beveiligen:** lock and tag
- **Testen:** vorige zaken nakijken

Methodiek van externe firma

- Voorbereiden
- Communiceren
- Reageren

- Aangehaalde voorbeelden uit praktijk van contract op Total Raffinaderij Antwerpen; 5 jaar – gemiddeld 40 man – geen ongevallen met verlet

Vorbereitung: de “basics”

- **Materieel: periodieke keuring van gereedschap, aanduiding keuringsstatus met gekleurde colson-bandjes (VCA-eis)**
- **Opleidingen: basisopleiding veiligheid voor iedereen, bijkomende opleiding voor leidinggevenden, uitvoering van kritische taken enkel door gebrevetteerde gebruikers na theoretische en praktische opleiding – alle opleidingen geregistreerd in persoonlijk veiligheidspaspoort (VCA-eis)**
- **Eenvoudige aanduidingen werken beter dan pakken documenten**
  - **Voorbeeld - Label: geïntroduceerd door SPIE Belgium als bijkomende maatregel op raffinaderij.**

Het SPIE label

- **Markering aangebracht tijdens de voorbereiding**
- **Doel: vergissingen vermijden**
- **Gebruikt bij mogelijkheid van misverstanden**
- **Geen label = niet aankomen**
- **Voordeel: eenvoudig**

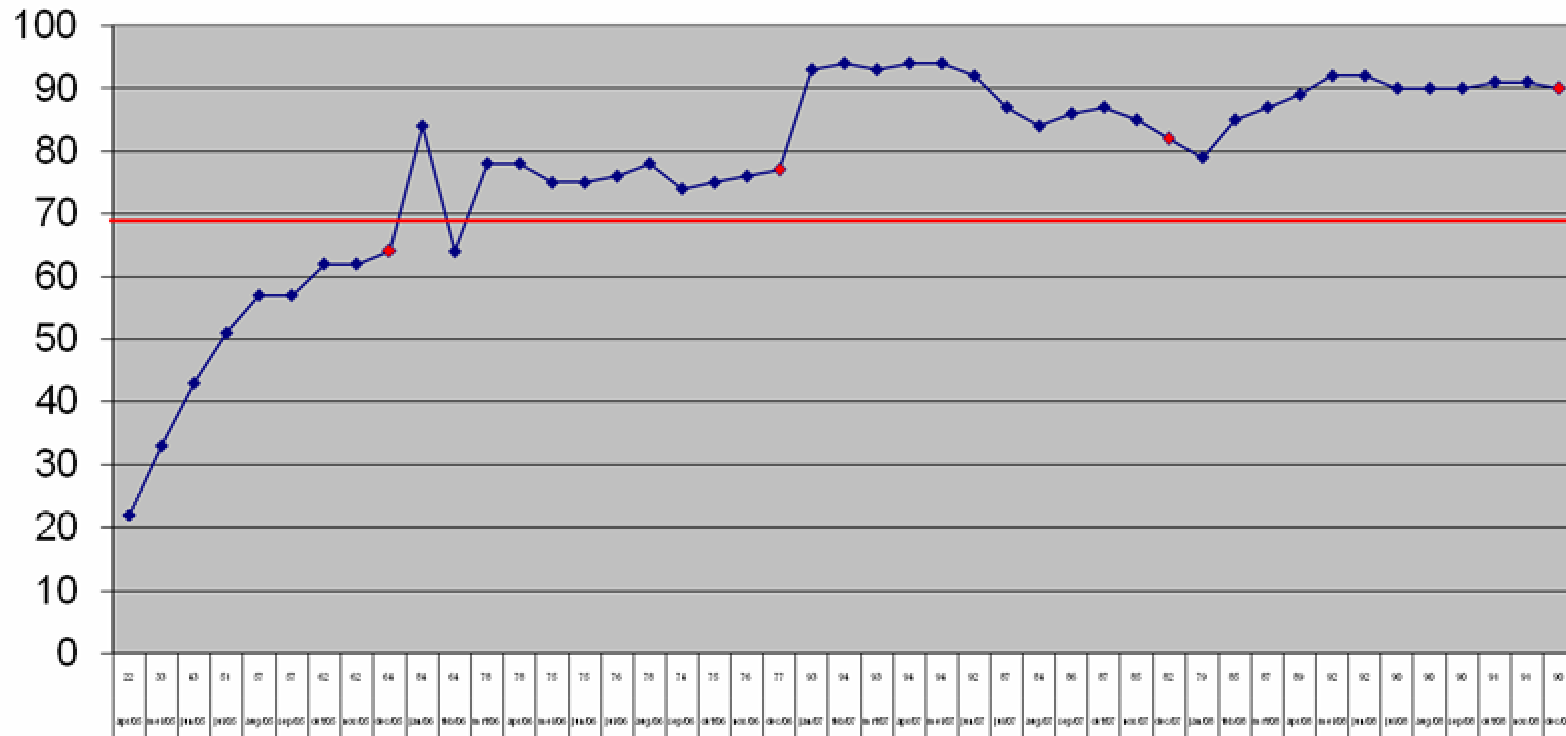
Communicatie: de “extra’s”

- **Cultuur: elk betrokken bedrijf begint aan een contract met eigen denkkader en gewoontes – afstemmen is uiterst belangrijk om misverstanden (en daarbij horende wrijvingen) te voorkomen**
- **Audits/controles/bevragingen zijn leermogelijkheden**
  - **Voorbeeld: periodiek auditsysteem van de klant om alle contractors op dezelfde criteria te beoordelen; biedt ook kader aan SPIE Belgium om zich te verbeteren en aan te passen aan verwachtingen van de klant**
- **Belonen van individuele werknemers voor positieve inbreng tijdens controles/bevragingen/audits**

De audits van Total

Totaaloverzicht W2 auditcijfer vanaf april 2005

Reactie: de "afwerking"

- **Papieren risicoanalyse in dossier is enkel voorbereiding maar niet steeds voldoende**
- **LMRA: “Last Minute Risk Analysis” door elke uitvoerder vooraleer een taak aan te vatten – specifiek gericht op lokale omstandigheden die anders kunnen zijn dan bij de voorbereiding**
- **Bij langdurige, permanente of periodiek terugkomende contacten proberen van een positieve sfeer te stimuleren: vertrouwen kweken tussen betrokken werknemers door sociale contactmomenten te organiseren buiten de strikt professionele omgeving**

Last Minute Risk Analysis

- **Programma:**
  - Inzicht in menselijke beperkingen (waarnemingen)
  - Bekijken van een filmpje
  - Toelichting op de risicogebieden
  - Aandacht voor de werkvoorbereiding
  - Uitvoeren van LMRA's (structurele aanpak)
  - Behandeling van voorbeelden (cases)
  - Melding via FOCUS
  - Registratie van de training

- **Doel: de technicus autonoom maken op gebied van veiligheid**

- **Bestendinging: maandelijkse “zoek de fouten” (= doe een LMRA) foto genomen op een werf van SPIE**

LMRA essentie

- **Jouw werkvoorbereiding als uitvoerder:**
  - Is het duidelijk wat jouw werkzaamheden precies inhouden?
  - Ben je geschikt om dit werk uit te voeren? (kennis en ervaring)
  - Heb jij de juiste gereedschappen en PBM's gekregen?
  - Weet je wat te doen in geval van nood?
  - **Voer een LMRA uit !!!!**

- **Elkaar positief aanspreken over veiligheid**

LMRA communicatie

Wat kan mij / ons overkomen?

BLOOTSTELLING

- Lawaai
- Extreme temperaturen
- Chemische stoffen
- Straling
- Gevaarlijke atmosfeer

OVERBELASTING

- Tillen
- Duwen / Trekken
- Draaien
- Buigen
- RSL: tingdijg zette beweging

BEKNELLING

- Onder
- In
- Tussen

VALLEN

- Uitgliden / struikelen
- Vallen op zeldde niveau
- Vallen van hoogte

GERAAKT WORDEN

- Stoten tegen...
- Geraakt worden door...
- Contact met een voorwerp

ENERGIEBRON

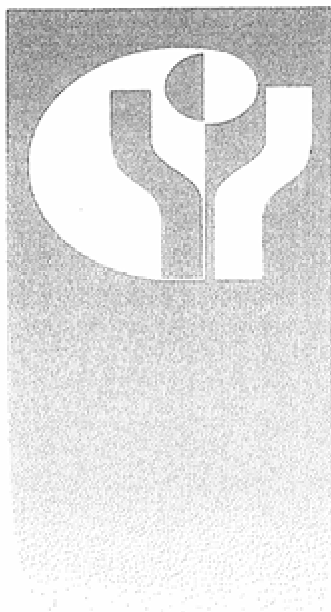
- Elektriciteit
- Druk
- Mechanische spanning
- Licht
- Wind / Strooming

Gebruik eerst je verstand, dan je handen!

1. Beoordeel het risico
2. Bepaal hoe je het risico beperkt
3. Neem actie voor een veilige uitvoering

Laatste Minuut Risico Analyse

Belonen

FOD WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG

Prijs van de Hoge Raad voor preventie en bescherming op het werk

**De Prijs van de Hoge Raad voor
preventie en bescherming op het werk 2009**

"Veilig uitvoeren van onderhoudswerken"

wordt toegekend aan

SPIE Belgium N.V.

voor het project

Onderhoudswerken bij TOTAL raffinaderij Antwerpen

Brussel, 26 oktober 2009

De Ondervoorzitter van
de Hoge Raad voor
preventie en Bescherming op het werk

Christian DENEVE

De Secretaris van
de Hoge Raad voor
Preventie en Bescherming op het Werk

Millès RAEKELBOOM